

## Partiernes spørgsmål til budgetlægningen 2027-2030

I henhold til budgetprocessen har partierne haft mulighed for at stille spørgsmål til budgetlægningen frem 14. august 2026. Herunder fremgår partiernes spørgsmål og forvaltningens svar.

### VENSTRE

*1. Nedlæggelse af pulje til undervisning af flygtninge og øvrige udlændinge:*

- a. Bliver denne pulje fuldt ud disponeret og står dermed mål med antallet af flygtninge/udlændinge som vi har undervisningsansvaret for eller vil der kunne hentes et mindre beløb end de 12.1 mio?*

**SVAR:**

Som nævnt i mulighedskataloget (punkt 56) har kommunen har en undervisningsforpligtigelse til flygtninge og øvrige udlændinge. Praksis for tildeling af midler fra puljen er også beskrevet i mulighedskataloget.

Puljen bruges i dag fuldt ud. I 2025 var den samlede udgift til undervisning af flersprogede elever 13,7 mio. kr. og udgiften i 2026 forventes at være på samme niveau. Den afsatte pulje er således ikke tilstrækkelig til at dække det aktuelle behov, baseret på de besluttede tildelingsprincipper.

*2. Nedlæggelse af "Fælles tid" på ikke-døgndækkede botilbud*

- a. Vil det være muligt at gennemføre en mindre besparelse end de foreslåede 3,47 mio. kr., eller vil en reduceret besparelse betyde, at ordningen vil være for økonomisk begrænset til at kunne fungere efter intentionen?*

**SVAR:**

Spørgsmålet vedrører punkt 63 i mulighedskataloget, som bl.a. beskriver de aktiviteter, der finansieres af "Fælles tid", f.eks. fællesspisning, udflugter for borgerne samt øvrige sociale aktiviteter. Reduktionsmuligheden på 3,47 mio. kr. er fordelt på 11 ikke-døgndækkebotilbud og opgangs-fællesskaber, og vil betyde mindre tid til fællesaktiviteter på hver af disse.

Det vil være muligt at reducere udgifterne med et mindre beløb end de 3,47 mio. kr., hvilket vil medføre en tilsvarende reduktion af udbud, omfang og type af fælles aktiviteter på tilbuddene.

## ENHEDSLISTEN

1. Hvilke af de seneste 15 års budgetaftaler i Viborg Kommune er gået over eller under den vejledende servicramme og med hvor mange mio. kr. over eller under?

**SVAR:**

Tabellen herunder viser for perioden 2017-2025 en opgørelse af afvigelsen mellem servicrammen og regnskab. Kolonnen "Afgivelse korr. ramme/regnskab" viser afvigelsen, der spørges til. Tabellen viser desuden størrelsen på budgetbufferen det pågældende år.

I den nævnte periode er der 3 år, hvor Viborg Kommune overskrider den korrigerede servicramme.

| Afgivelse vedr. servicramme og budget til budgetbuffer                                       |                    |                     |          |                                                       |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------|----------|-------------------------------------------------------|--------------|
| Mio. kr.                                                                                     | Opr. service ramme | Korr. service ramme | Regnskab | Afgivelse korr. ramme / regnskab (- = mindre forbrug) | Budgetbuffer |
| 2025                                                                                         | 4.945,8            | 4.954,0             | 4.905,6  | -48,4                                                 | 28,7         |
| 2024                                                                                         | 4.661,3            | 4.706,9             | 4.676,6  | -30,3                                                 | 7,5          |
| 2023                                                                                         | 4.404,6            | 4.450,6             | 4.454,7  | 4,1                                                   | 0,0          |
| 2022                                                                                         | 4.265,0            | 4.329,9             | 4.337,8  | 7,9                                                   | 15,0         |
| 2021                                                                                         | 4.134,2            | 4.166,7             | 4.173,1  | 6,4                                                   | 15,0         |
| 2020                                                                                         | 4.109,6            | 4.098,8             | 3.989,9  | -108,9                                                | 39,7         |
| 2019                                                                                         | 3.897,6            | 3.897,1             | 3.881,3  | -15,8                                                 | 15,0         |
| 2018                                                                                         | 3.835,0            | 3.834,2             | 3.823,1  | -11,1                                                 | 15,0         |
| 2017                                                                                         | 3.777,2            | 3.769,8             | 3.720,3  | -49,5                                                 | 36,9         |
|                                                                                              |                    |                     |          |                                                       |              |
| I 2020 skyldes den store afvigelse bl.a. Corona pandemien (generelt lavere aktivitetsniveau) |                    |                     |          |                                                       |              |

På grund af udskiftning af økonomisystemet vil det kræve en betydelig indsats at angive svar 15 år tilbage. Vi har derfor valgt at svare for de seneste 9 år.

- a. Og er det rigtigt forstået, at Viborg Kommunes vejledende servicramme bliver mindre efterfølgende år, når budgetaftalen ikke udfylder hele servicrammen?

**SVAR:**

Når økonomiaftalen mellem Regeringen og KL er indgået, fordeler KL økonomiaftalens serviceramme som en vejledende serviceramme til hver enkelt kommune.

Udgangspunktet for KL's fordeling af servicerammen for 2027 er kommunernes budgetter for 2026.

En konsekvens af denne model er, at Viborg Kommunes vejledende serviceramme for 2028 må forventes at blive lavere, hvis vi ikke udnytter servicerammen i budget 2027, end hvis vi i 2027 udnytter rammen fuldt ud.

2. *Er forvaltningen enige i analysen fra NB Økonomi om, at Viborg Kommune i 2026 budgetterede med over 300 mio. kr. mindre i serviceudgifter end vores forventede serviceudgiftsbehov ift. at give borgerne et gennemsnitligt serviceniveau jf. udligningssystemet? (kilde: <https://www.nb-okonomi.dk/2026/02/18/stor-analyse-spaendet-mellem-de-kommuner-der-bruger-mest-og-mindst-paa-service-stiger>)*

*a. Og kan forvaltningen give et bud på, hvad Viborg Kommunes forventede serviceudgiftsbehov for 2027 er jf. Udligningssystemet?*

**SVAR:**

Det beregnede udgiftsbehov i udligningssystemet omfatter alle kommunale udgifter. Udligningssystemet giver ikke mulighed for at opdele det i henholdsvis serviceudgifter, overførselsudgifter og anlægsudgifter. Serviceudgiftsbehovet er således ikke et begreb i udligningssystemet, og i analysen i NB-Økonomi har DataProces anvendt en teoretisk beregning heraf.

Det beregnede udgiftsbehov i udligningssystemet, er en beregnet indikator for det udgiftspres, som kommunerne forventes at have på baggrund af blandt andet befolkningssammensætning og sociale forhold. Kommunernes faktiske budgetterede serviceudgifter påvirkes af en række yderligere forhold, herunder lokale politiske prioriteringer, ønsket serviceniveau, organisering, effektivitet, geografi, samt konkrete udfordringer og muligheder i den enkelte kommune.

Forvaltningen anerkender analysen fra DataProces, og noterer sig de metodiske forskelle og anførte forbehold. Forvaltningen har ikke selv et bud på opgørelse af serviceudgiftsbehovet for 2027 jf. udligningssystemet.

3. *Hvad vil det koste, hvis lærerne i Viborg Kommune skal have samme arbejdsvilkår, som dem der er beskrevet i arbejdstidsaftalen mellem Struer Kommune og Vestjysk Lærerforening?*

**SVAR:**

Det er ikke muligt at give et kvalificeret estimat på de økonomiske konsekvenser, da forskellene mellem de to aftaler omfatter flere elementer, som både kan øge og reducere ressourceforbruget.

Den væsentligste forskel er, at arbejdstidsaftalen i Struer indeholder faste rammer for, hvordan den enkelte lærers arbejdstid fordeles mellem undervisning (ud fra det udvidede undervisningsbegreb), individuel forberedelse, pauser og tilsyn samt øvrige opgaver. I Viborg er denne fordeling ikke fastlagt centralt, men aftales mellem skoleledelsen og den lokale TR bl.a. gennem arbejdet med en såkaldt skoleplan inden for rammerne af den centrale arbejdstidsaftale A20 (før havde vi den lokale "Viborgaftalen").

Det betyder, at arbejdsopgaverne kan være fordelt forskelligt fra lærer til lærer. Nogle lærere kan f.eks. have mere undervisningstid, mens andre har mindre. Da arbejdstiden tilrettelægges lokalt, findes der ikke et centralt datagrundlag, som gør det muligt at beregne de økonomiske konsekvenser af en ændring fra den ene aftale til den anden.

## SOCIALDEMOKRATIET

1. ***Kvoter til almene boliger:***

*Der er de kommende år afsat 5 mio. kr. / år til kvoter til almene boliger. Dog kun 3 mio. kr. i 2027, da 2 mio. kr. er forhåndsdisponeret.*

**FORVALTNINGENS BEMÆRKNING:**

Budget 2027 er disponeret, da det var en del af kvotesagen i 2024. Der er afsat 5,3 mio. kr. i 2027 til følgende projekter:

|                                                    |           |
|----------------------------------------------------|-----------|
| F9240039 Løvel (6 boliger) (BVA)                   | 1.500.000 |
| F9240040 Knudby (8 boliger) (BVA)                  | 1.800.000 |
| F9240041 Møldrup (12 boliger) (Aars Boligforening) | 2.000.000 |

I 2028 er der 3 mio. kr. til rådighed, da der er forhåndsdisponeret 2 mio. kr. til Merkurkollegiet.

*Der er fra statens side vedtaget en række nationale tiltag ift. almene boliger, herunder forbedrede muligheder for statslig medfinansiering.*

*a) Indvirker det på antallet af kvoter, kommunen kan tildele inden for den eksisterende ramme på 5 mio. kr. / år?*

**SVAR:**

I henhold til boligaftalen for 2025 er Fonden for Blandede Byer udvidet med en ny ordning, der har til formål at understøtte etableringen af seniorbofællesskaber. Ordningen indebærer, at den kommunale grundkapital til seniorbofællesskaber reduceres med to tredjedele.

Der er flere betingelser for den statslige medfinansiering, bl.a. indgåelse en udlejningsaftale, som sikrer, at boligerne forbeholdes seniorer, ligesom der skal etableres fællesfaciliteter til fællesspisning mv. Hvis kommende års kvotetildeling omfatter seniorbofællesskaber, der lever op til betingelserne, vil der kunne tildeles flere kvoter for det afsatte budgetbeløb.

*b) I hvilket omfang øger det i givet fald antallet af kvoter?*

**SVAR:**

Alt andet lige vil det give en tredobling af antal kvoter, hvis de udelukkende anvendes til seniorbofællesskaber, der lever op til betingelserne. Det kræver dog en gennemgang af de enkelte projekter før den endelige effekt kan opgøres.

*c) Hvor mange kvoter kan tildeles med en forøget ramme på op til i alt 10 mio. kr.?*

**SVAR:**

Det afhænger af de konkrete projekters anskaffelsessum, boligtyper og eventuelle anvendelse af støtteordninger. Antallet af kvoter kan derfor ikke fastsættes præcist uden en vurdering af de konkrete projekter.

Forhøjelsen af rammen vil dog alt andet lige resultere i en tilsvarende forøgelse af antallet af mulige kvoter.

**2. Lejrskolegaranti:**

*Det foreslås at undersøge mulighederne for at indføre en lejrskolegaranti, så alle elever i kommunens folkeskoler får mulighed for at komme på lejrskole i Danmark én gang i*

*løbet af deres skoletid. Undersøgelsen kan tage udgangspunkt i, at alle 5. klasser tilbydes en lejrskole med en varighed på 2-4 dage.*

*a. Hvad vil det koste årligt at tilbyde alle 5. klasser en lejrskole på henholdsvis 2, 3 og 4 dage?*

**SVAR:**

Da der ikke forefindes et tilstrækkeligt, historisk beregningsgrundlag for udgifter til 5. klassers lejrskoler, er der foretaget en beregning baseret på et udsnit af historiske udgifter til lejrskoler for flere klassetrin på forskellige skoler. Der væsentlige forskelle på aktivitetsindhold, transport, overnatning og omfang af de foretagne lejrskoleophold. Beregningerne viser at udgiften i gennemsnit ligger i omegnen af 10.000 kr. per dag, således fås følgende.

|        |            |
|--------|------------|
| 2 dage | 20.000 kr. |
| 3 dage | 30.000 kr. |
| 4 dage | 40.000 kr. |

Da der er stor forskel på eks. transportudgifter, nogle cykler, mens andre transporteres med offentlig transport, skal ovenstående beløb betragtes med væsentlige forbehold. Det bemærkes, at ovenstående beregninger forudsætter uændret omfang og indhold af lejrskoler.

Baseret på 38 5. klasser, bliver den samlede årlige udgift ved lejrskole for alle elever således:

|        |               |
|--------|---------------|
| 2 dage | 760.000 kr.   |
| 3 dage | 1.140.000 kr. |
| 4 dage | 1.520.000 kr. |

Det bemærkes, at ovenstående tabel IKKE indeholder forældrebetaling, som også varierer.

*b. Hvordan kan ordningen tilrettelægges, så alle elever har mulighed for at deltage uafhængigt af forældrenes økonomi?*

**SVAR:**

Det vil kræve nærmere undersøgelser af forældrenes økonomi, beslutning om retningslinjer for forældrebetaling, mv. Det har ikke været muligt på den til rådighed værende tid at foretage disse undersøgelser.

### 3. Palliationspladser på kommunalt plejecenter:

*Det foreslås at undersøge mulighederne for at etablere et mindre antal kommunale pladser til palliationsophold på et af kommunens plejecentre, f.eks. Banebo.*

*Tilbuddet tænkes som et hospice-lignende tilbud til borgere med behov for lindrende pleje og omsorg i den sidste del af livet, men som ikke nødvendigvis har behov for eller adgang til en egentlig hospiceplads.*

- a) *Hvad vil det koste at etablere henholdsvis 5 - 10 palliationspladser på et eksisterende plejecenter?*
- b) *Hvad vil de årlige driftsudgifter være ved henholdsvis 5 - 10 pladser?*
- c) *Kan tilbuddet etableres inden for eksisterende bygningsmæssige rammer, eksempelvis på Banebo?*
- d) *Hvilke erfaringer har andre kommuner med kommunale palliationspladser eller hospice-lignende tilbud?*

#### **SVAR:**

Viborg Kommune har i en årrække været afsøgende på muligheden for at etablere hospicelignende pladser på et kommunalt tilbud. Dette i forbindelse med at lokale initiativgrupper har arbejdet med muligheden for etablering af et hospice i Viborg Kommune.

I kommunens afdækning har forudsætningen været, at opholdet skulle være gratis for borgeren – ligesom det er på regionale hospices. Kommunen har mulighed for at oprette hospicelignende pladser uden egenbetaling, hvis pladserne etableres som såkaldt midlertidige pladser. Sundhedsreformen, som træder i kraft 1. januar 2027, betyder, at ansvaret for midlertidige pladser og størstedelen af sygeplejen fremover vil ligge i regionerne. Derfor vurderer både KL og Viborg Kommune, at kommunal etablering af et hospicelignende tilbud herefter ikke længere er en mulighed, da kommunerne fremover ikke råder over de fysiske rammer eller sygeplejefaglige kompetencer i det omfang, hospicelignende pladser kræver.

Foreningen for etablering af Hospice Viborg har i flere år arbejdet for etablering af et hospice i Viborg med kommunal støtte. Borgmesteren afholder møde med foreningen den 21. august 2026. Baggrundsnotat til dette møde er vedlagt til orientering.

Som led i undersøgelsen af mulighederne for etablering af kommunale hospicelignende pladser lavede Viborg Kommune en række beregninger af udgifterne til etablering af pladserne. Beregningerne blev præsenteret for Ældre- og Aktivitetsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget på møder i oktober 2022. Beregningerne fremgår af bilag 2 til sagsfremstillingen fra mødet: <https://dagsordener.viborg.dk/vis?id=932299f7-bd86-4e6e-be53-788ab6f1b2e5&punktid=f4e1326a-da03-4252-a351-a99756d35c68>

Beregningerne viser, at den kommunale udgift til pladserne vil være ca. det dobbelte af udgiften til en regional plads.

Randers Kommune har tidligere drevet hospicelignende pladser på et plejecenter. Disse pladser er etableret som midlertidige pladser og disse overgår til regionen pr. 1. januar 2027.